

Valstybės valdomų įmonių skaidrumo ir valdymo efektyvumo didinimas akcijų biržos svertų pagalba


VVĮ kotiravimo finansinės grąžos ir šalies poreikių apžvalga

Matas Mačiulaitis

Vilnius

2018

 Kurk
Lietuvai



*Strateginiai projektai
ir
valstybės lėšų jų įgyvendinimui poreikis*

SGD LAIVO-SAUGYKLOS INDEPENDENCE IŠPIRKIMAS



300 mln.



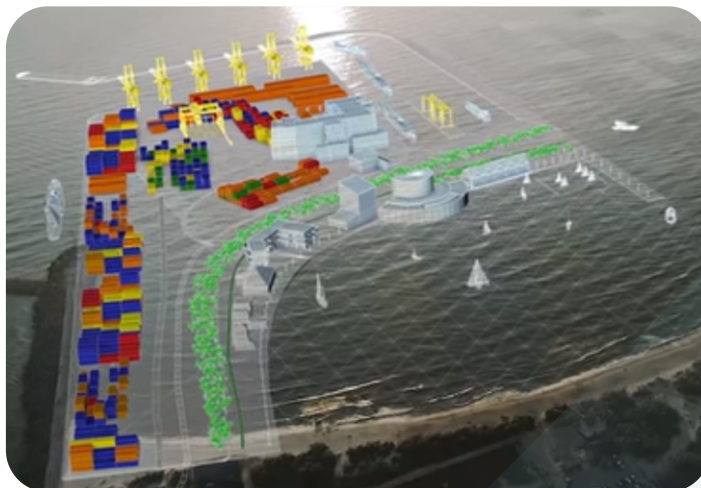
Šiuo metu laivas-saugykla nuomojamas iš Norvegijos įmonės „Hoegh LNG“, per metus sumokant apie 60 mln. Eur.

Sutartis baigiasi 2024 m., tačiau ankstesnis nuosavybės teisės į šį strateginės reikšmės objektą įgijimas leistų atpiginti dujų kainą vartotojams.



800 mln.

IŠORINIO KLAIPĖDOS UOSTO STATYBA



2017 m. uostas pasiekė rekordinę - 43 mln. t. krovą ir sustiprino lyderystę tarp Baltijos šalių uostų.

Išorinis Klaipėdos uostas gali pridėti dar apie 36 mln. t. per metus ir sutvirtinti Lietuvos poziciją siekiant tapti Kinijos vystomo Šilko kelio tiekimo grandinės dalimi.



500 mln.

RAIL Baltica Įgyvendinimas



Viso projekto vertė - 5,8 mlrd. Eur.

ES perspektyvoje numatyta finansuoti iki 85 proc. visos projekto vertės, tačiau "Brexit" ir jo finansinės pasekmės gali pareikalauti prie projekto daugiau prisidėti pačioms Baltijos šalims.



400 mln.

PRISIJUNGIMAS PRIE KONTINENTINĖS EUROPOS TINKLŲ



Lietuvos, kaip ir Latvijos bei Estijos elektros tinklai vis dar veikia vienoje centralizuotoje sistemoje su Rusija ir Baltarusija, kuri valdoma Maskvoje.

Lietuva siekia tapti savarankiška decentralizuotos Europos elektros sistemos dalimi ir pereiti prie skaidrių europietišκών elektros sistemos valdymo standartų.

STABILIZACIJOS REZERVO KAUPIMAS



800 mln.



Lietuva nėra sukaupusi rezervo ekonomikos lėtėjimo iššūkiams spręsti.

Estijos stabilizacijos rezervas, skirtas ekonominėms rizikoms mažinti, padėjo šaliai lengviau įveikti 2008 m. ekonominę krizę.

Rezervas Estijoje įkurtas 1997 m., o 2017 m. sudarė ~ 400 mln. Eur, t.y. 2 % šalies BVP (2006 m. sudarė 10 % šalies BVP).

2 % LTU BVP - 800 mln. Eur.

ES FINANSAVIMO MAŽĖJIMO AMORTIZAVIMAS



**iki 400 mln.
kasmet**



Ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui pagal 2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą Lietuvai skirta 6,71 mlrd. Eur.

2021-2027 m. ES finansavimo Lietuvai galimi scenarijai:

- (i) 3,98 mlrd. Eur,
- (ii) 5,79 mlrd. Eur,
- (iii) 6,75 mlrd. Eur.

2021-2027 m. Lietuva per metus turės padengti iki 400 mln. Eur ES lėšų trūkumo, jei išsipildytų pirmasis scenarijus.

KITOS GALIMOS LĖŠŲ NUKREIPIMO KRYPTYS



? mln.

Tiesioginė geležinkelio jungtis Vilnius-Kaunas-Klaipėda

Valstybės fondo investicijoms į startuolius steigimas

Klaipėdos uosto plėtra pietinėje dalyje

Valstybės skolos gražinimas

Elektros paskirstymo tinklo modernizavimas


[.....]

Naujas modernus oro uostas Elektrėnuose

Ignalinos A. E. uždarymas

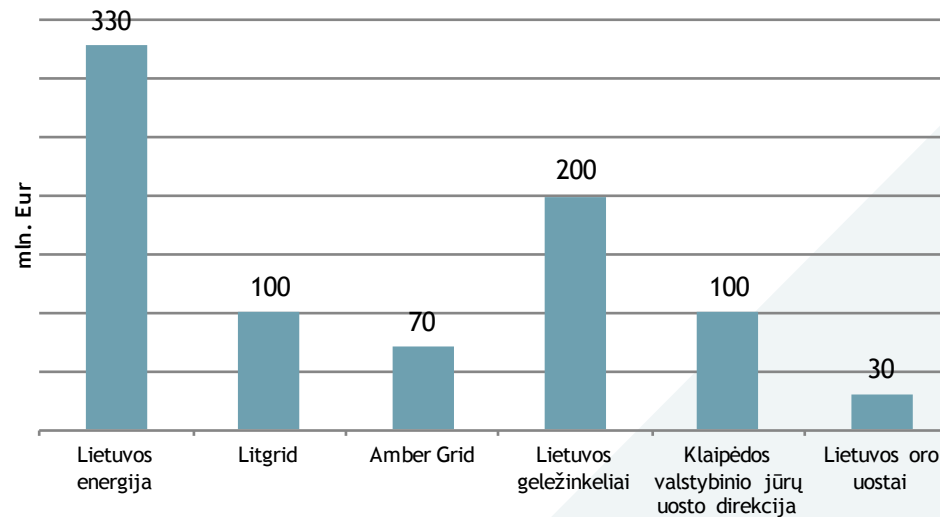
Bėgių elektrifikacija

Elektromobilių įkrovimo stotelių tinklo sukūrimas / plėtimas



*VVĮ kotiravimo finansinė grąža
gali atliepti
valstybės lėšų poreikį*

APYTIKSLĖS IPO/SPO VERTĖS

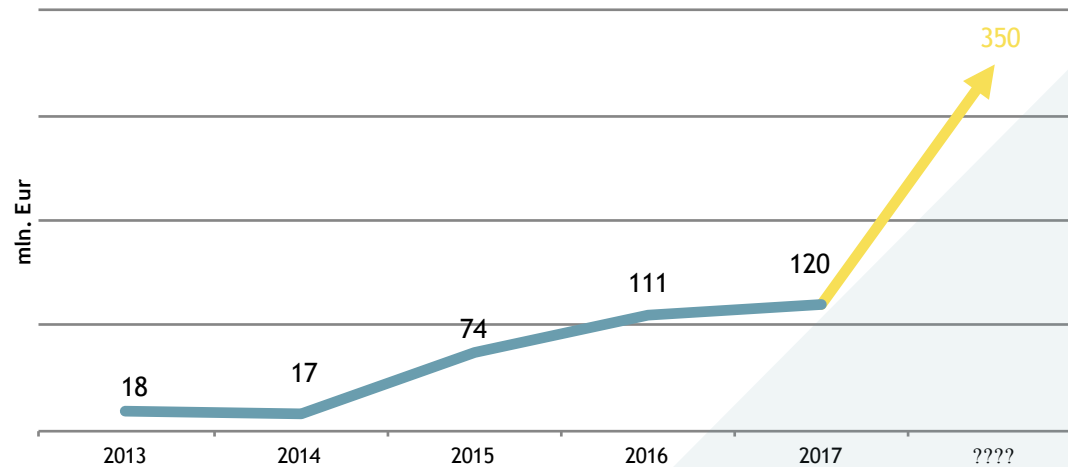


Energetikos VĮ jau yra nominaliai kotiruojamos akcijų biržoje. Papildomi trijų didžiausių šio sektoriaus VĮ vieši akcijų siūlymai, laisvų akcijų procentą padidinus iki 33, valstybei galėtų uždirbti apie 500 mln. Eur.

Trijų pasirinktų susisiekimo sektoriaus VĮ vieši akcijų siūlymai, perleidžiant 33 procentus, valstybei galėtų uždirbti apie 330 mln. Eur.

Norint kotiruoti šio sektoriaus VĮ reikalingas ilgesnis pasiruošimas.

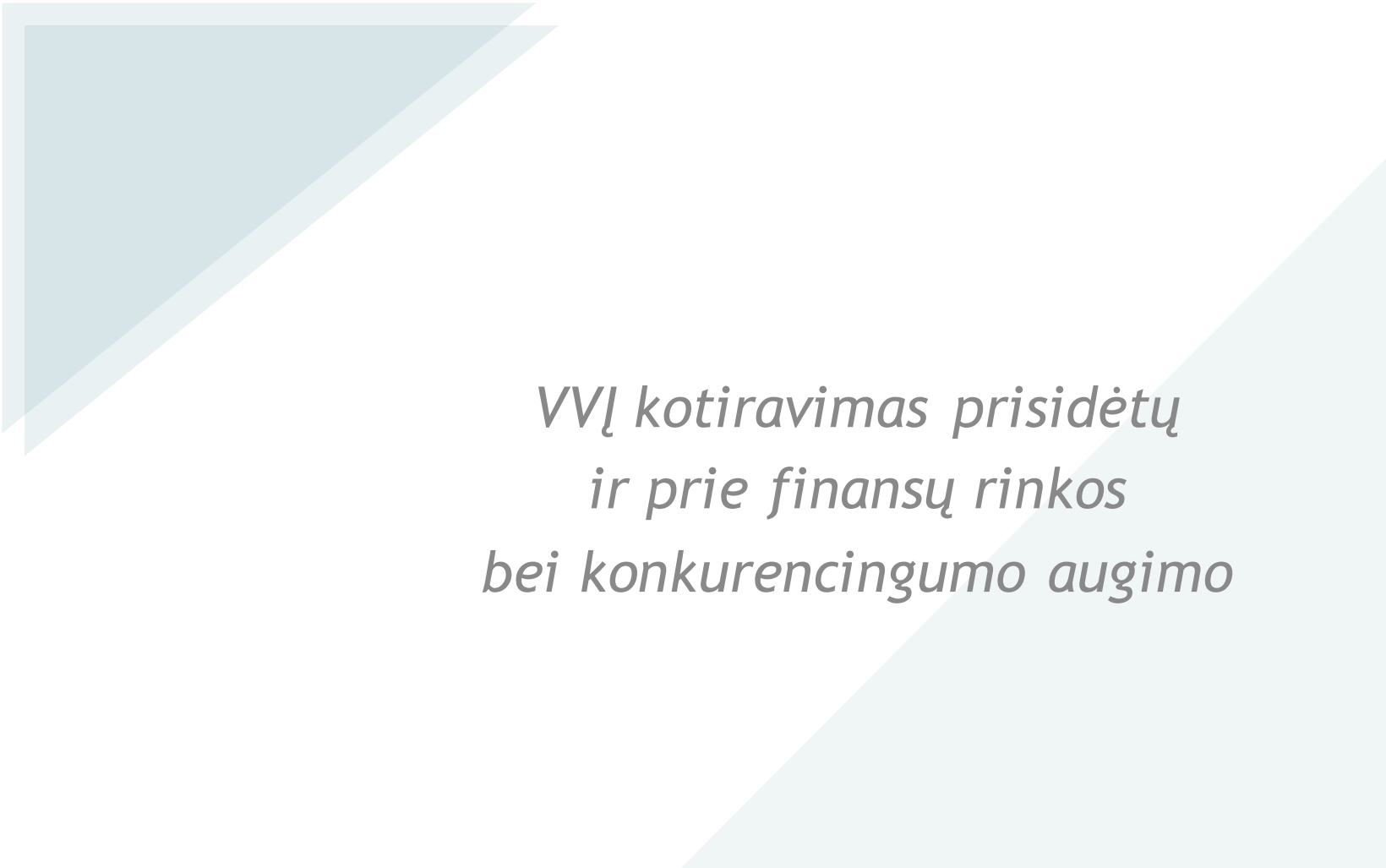
VISŲ VVĮ DIVIDENDAI IR PELNO ĮMOKOS



„Jei VVĮ nuosavo kapitalo grąža siektų Lietuvos įmonių nuosavo kapitalo grąžos vidurkį, dividendų ir pelno įmokų suma į valstybės biudžetą galėtų siekti apie 4 proc. visų biudžeto pajamų, t. y. 300-350 mln. Eur“ - Valstybės kontrolė

2016-2017 m. didžiąją dalį dividendų (apie 90%) valstybei išmokančios VVĮ buvo kotiruojamos (KN), arba valdančios kotiruojamos įmonės (LE, EPSO-G).

VVĮ kotiravimas neatima finansinės grąžos iš valstybės, o ją didina.



*VVĮ kotiravimas prisidėtų
ir prie finansų rinkos
bei konkurencingumo augimo*

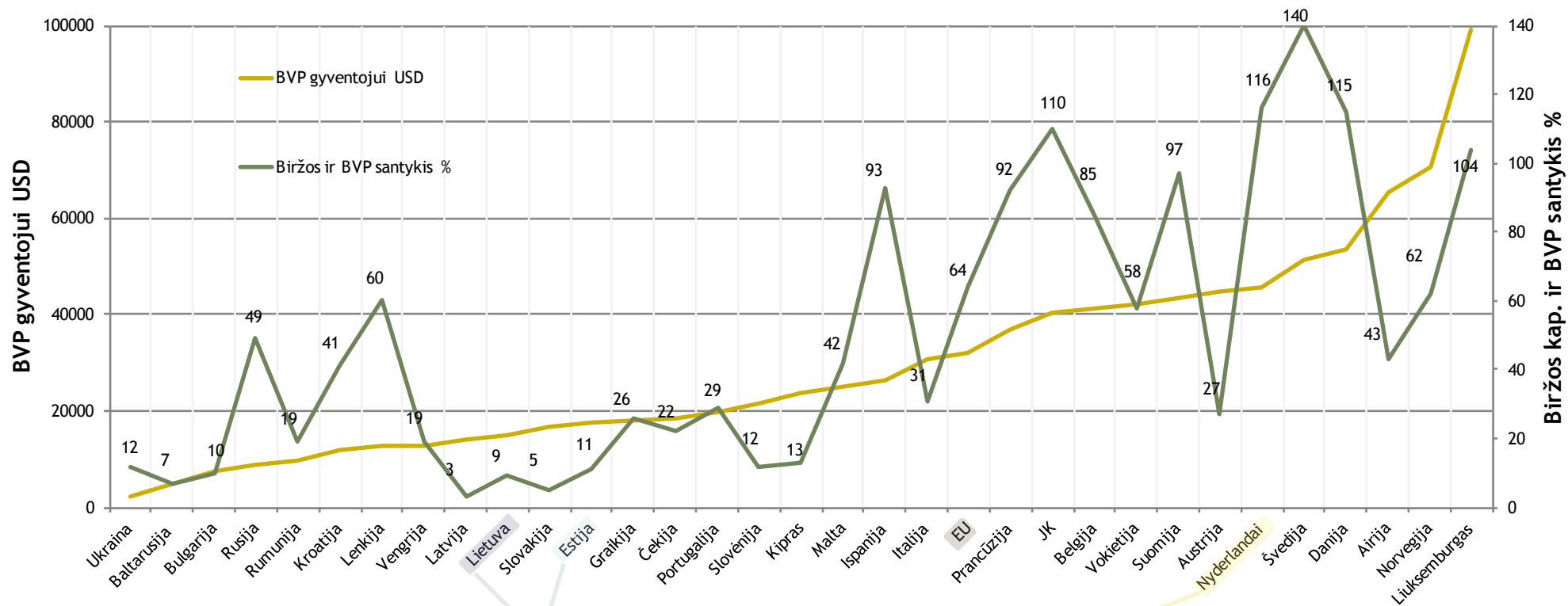
GLOBAL COMPETITIVENESS INDEX 2017-2018 RANKINGS

	Economy	Score ¹	Prev. ²	Trend ³		Economy	Score ¹	Prev. ²	Trend ³
1	Switzerland	5.86	1		23	Malaysia	5.17	25	
2	United States	5.85	3		24	Ireland	5.16	23	
3	Singapore	5.71	2		25	Qatar	5.11	18	
4	Netherlands	5.66	4		26	Korea, Rep.	5.07	26	
5	Germany	5.65	5		27	China	5.00	28	
6	Hong Kong SAR	5.53	9		28	Iceland	4.99	27	
7	Sweden	5.52	6		29	Estonia	4.85	30	
8	United Kingdom	5.51	7		30	Saudi Arabia	4.83	29	
9	Japan	5.49	8		31	Czech Republic	4.77	31	
10	Finland	5.49	10		32	Thailand	4.72	34	
11	Norway	5.40	11		33	Chile	4.71	33	
12	Denmark	5.39	12		34	Spain	4.70	32	
13	New Zealand	5.37	13		35	Azerbaijan	4.69	37	
14	Canada	5.35	15		36	Indonesia	4.68	41	
15	Taiwan, China	5.33	14		37	Malta	4.65	40	
16	Israel	5.31	24		38	Russian Federation	4.64	43	
17	United Arab Emirates	5.30	16		39	Poland	4.59	36	
18	Austria	5.25	19		40	India	4.59	39	
19	Luxembourg	5.23	20		41	Lithuania	4.58	35	
20	Belgium	5.23	17		42	Portugal	4.57	46	
21	Australia	5.19	22		43	Italy	4.54	44	
22	France	5.18	21		44	Bahrain	4.54	48	
					45	Mauritius	4.52	45	



Finansų rinkos vystymas yra būtina sąlyga siekiant auginti šalies konkurencingumą, dėl kurio didinimo Lietuva turi imtis papildomų veiksmų.

Aktyvesnis VVĮ kotiravimas didintų biržos kapitalizaciją, likvidumą, leistų įdarbinti pensijų, draudimo ir kitų fondų lėšas, taip tiesiogiai vystydama šalies finansų rinką.



22/137 pagal finansų rinkos išsivystymą

36/137 pagal kapitalo pritraukimo galimybes per akcijų biržą

29/137 vieta WEF konkurencingumo indekse

59/137 pagal finansų rinkos išsivystymą

81/137 pagal kapitalo pritraukimo galimybes per akcijų biržą

41/137 vieta WEF konkurencingumo indekse (6 vietomis žemiau negu 16/17 m.)

10/137 pagal finansų rinkos išsivystymą

7/137 pagal kapitalo pritraukimo galimybes per akcijų biržą

7/137 vieta WEF konkurencingumo indekse